

Referat

Møde mellem Handicaprådet og projektgruppe for Frederiksborgvej

MØDEDATO	17-05-2024
TID	Kl. 11.00
STED	Islands Brygge 37, Mødelokale Nokken / Teams
MØDEDELTAGERE	Janne Sander, forperson, KK Handicapråd, Muskelsvindfonden Helga Mark, næstforperson, KK Handicapråd, Dansk Handicap Forbund. Maria Calrin Nøhr, KK Handicaprådets sekretariat Jan Salling, enhedschef Områdefornyelse (OMF) Signe Thora Kampf, projektchef, OMF Rikke Lequick, projektleder, OMF Anders Melamies, enhedschef Park & Byrum Anke Spur, Projektleder Park & Byrum Tina Pardi Aalund, PL2 Cykel og Vej (referent)

22. maj 2024

Sagsnummer
2022-0320966

Dokumentnummer
2022-0320978

Dagsorden

1. Præsentation af mødedeltagere
2. Introduktion til projektet
3. Hjørneindgang med forskudt tilgængelig indgang
4. Øvrige input til tilgængelighed i projektet
5. Den videre proces
6. Evt.

Tekst i kursiv er efterskrift til referatet.

1 Præsentationsrunde

Mødedeltagere præsenterede sig.

TMF har inviteret til mødet, med det formål at give en kort introduktion til baggrunden for projektet og for at have en dialog om tilgængelige løsninger ved projektets nye hjørneindgang til Bispebjerg Kirkegård ved Frederiksborgvej/Skoleholdervej.

2 Introduktion til projektet

TMF præsenterede baggrunden for projektet, processen frem til nu og dispositionsforslaget, der er udarbejdet af arkitektvirksomheden BOGL.

Mobilitet, Klimatilpasning og
Byvedligehold
Park og Byrum
Islands Brygge 37
Postboks 339
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

Handicaprådet påpeger, at det generelt er problematisk, at universel design ikke har et større fokus i arkitektkonkurrencer og at repræsentanter for handicaporganisationer ikke indgår i dommerkomiteer for arkitektkonkurrencer. TMF noterer sig dette.

TMF uddyber samtidig, at dommerkomiteen for nærværende projekt netop har påpeget, at det skal undersøges om der kan indarbejdes en tilgængelig adgang for alle ved hjørneindgangen til Bispebjerg Kirkegård.

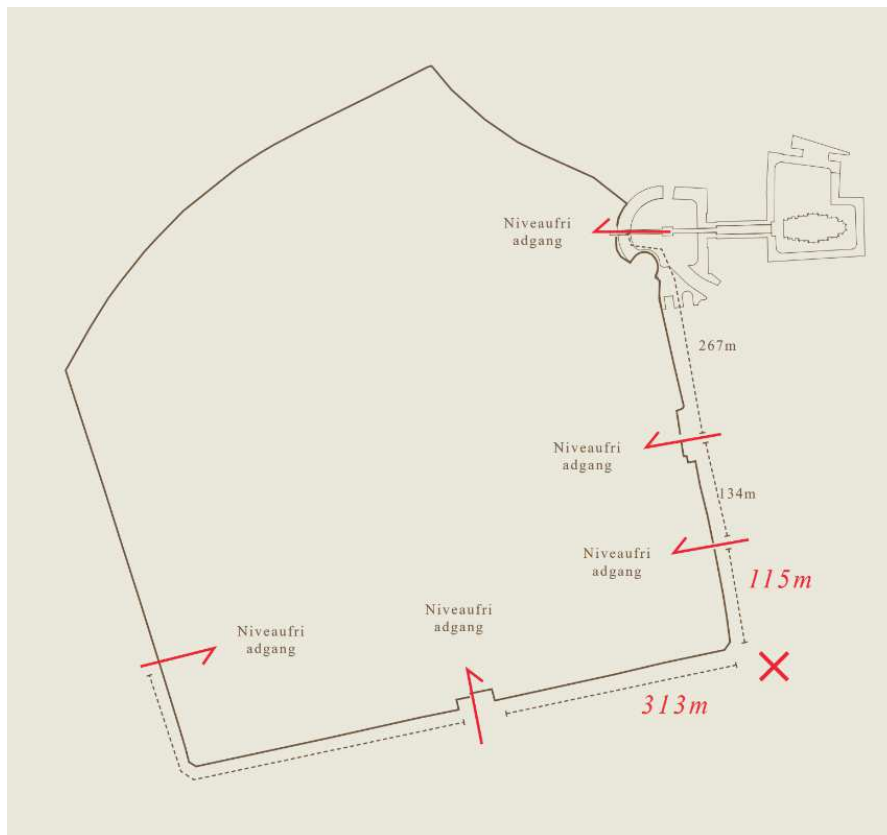
Forud for mødet er fremsendt diverse materiale omkring projektet til orientering, herunder et notat som beskriver undersøgelse af forskellige tilgængeligheds løsninger fra hjørneindgangen. Notatet blev bragt op på mødet og tilgængeligheds løsningerne drøftet.

2 Hjørneindgang med forskudt tilgængelig indgang

Det var et stort lokalt ønske fra den tidligere områdefornyelse at etablere adgang til kirkegårdens hjørne ved Frederiksborgvej/Skoleholdervej og inddrage dette i byrummet, hvilket der er blevet afsat midler til at gennemfører i forbindelse med nuværende områdefornyelse i kvarterplanen for Bispebjerg Bakke.

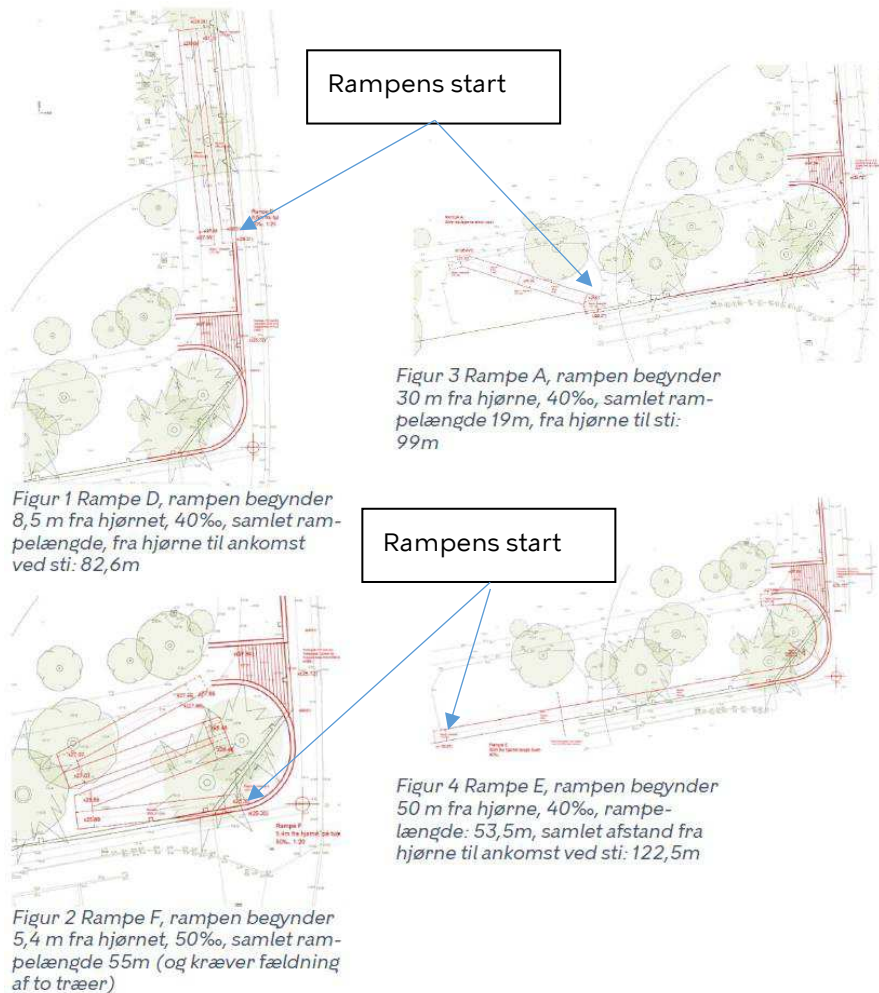
Højdeforskellen fra gadeniveau på hjørnet af Frederiksborggade/Skoleholdervej til kirkegårdens terræn er ca. 2,5 meter. Hældningen på Frederiksborggade og Skoleholdervej udligner terrænforskellen mod de eksisterende indgange, som ligger i niveaufri adgang henholdsvis 115 meter fra hjørnet på Frederiksborgvej og 313 meter fra hjørnet på Skoleholdervej.

Forud for mødet har Handicaprådet besøgt alle eksisterende indgange til Bispebjerg Kirkegård og kan konstatere, at de alle er tilgængelige. Dog er der et problem med handicapparkering ved dansekapellet på torvet, hvor eksisterende handicapparkeringsplads ikke er bred nok til en kassevogn. TMF tager dette med i den videre projektering, hvor området ved dansekapellet og hovedindgangen omdisponeres og handicapparkeringspladser placeres bedre og gøres bredere.

Handicaprådet mener at hjørneindgangen fremadrettet vil blive opfattet som en hovedindgang og det er problematisk at den ikke er tilgængelig for alle. Samtidig påpeges at lift/elevator ikke vil blive accepteret som en tilgængelig adgang, da disse ofte er ude af drift. Der ønskes en rampe ved hjørneindgangen, som fx indarbejdes i den arkitektoniske løsning og følger rundingen i den nye mur eller udformes som en spiral.

De fire forslag med rampeløsninger fra notatet blev gennemgået og drøftet.

Rampen i figur 1 begynder 8,5 meter fra hjørneindgangen og har en samlet længde på ca. 83 meter. Der er ca. 10 meter mellem top af rampe til toppen af trappen ved hjørneindgangen.

Figur 2 angiver en "zik zak" rampe med plateauer, som stater 5,4 meter fra hjørneindgangen og har en samlet længde på 55 meter. Rampen ender ved toppen af trappen, og vil kræve fældning af træer.

På figur 3 er foreslået en rampe der begynder 30 meter fra hjørneindgangen med en rampelængde på 19 meter. Rampen ende 99 meter fra toppen af hjørneindgangs trappe.

Figur 4 angiver en løsning hvor rampen er implementeret i rundingen på den nye hjørneindgang. Rampen starter 50 meter fra hjørneindgangen og har en længde på ca. 54 meter. Rampen slutter ved toppen af hjørneindgangs trappe og har en samlet længde på 122m.

Alle foreslåede rampeløsninger har konsekvens for kirkegårdens nuværende indretning og fremtidige muligheder, da det kan være nødvendigt at fælde træer og i nogle tilfælde nedlægge/flytte gravsteder.

Handicaprådet spørger om trappen ved den nye hjørneindgang kan gøres længere, så en rampe kan løbe langs med denne. TMF svarer at trappen er begrænset af Frederiksborgvej i bunden og af gravsteder på toppen.

Handicaprådet spørger om det er muligt uhindret at nå frem til folk der benytter trappen ved den nye hjørneindgang, hvis man benytter eksisterende tilgængelige indgange. TMF bekræfter at hele stisystemet på kirkegården er uden niveauforskelle.

Handicaprådet udtrykker forståelse for den problematik højdeforskellen ved hjørneindgangen skaber i forhold til tilgængelighed, men appellerer samtidig til, at det etiske holdepunkt overvejes. Man bør tænke over hvor længe det nye anlæg skal holde, hvis man undlader at fælde et træ mod at alle borgere stilles lige. Samtidig nævner Handicaprådet selv, at ramperne er så lange, at den nærmeste niveau frie adgang (115m) på Frederiksborgvej lige såvel kan benyttes.

TMF modtager og imødekommer gerne alternative forslag til løsninger, hvis de giver mening. Til dette påpeger Handicaprådet, at de ikke kommer til at rådgive om løsninger, men foreslår at der gøres mere ud af eksisterende niveaufri indgange i nærheden af hjørneindgangen. Fx kan eksisterende indgange opgraderes arkitektonisk og med mulighed for ophold. Handicaprådet giver gerne input til rådgivere der kan hjælpe med dette.

Handicaprådet mener ikke, at en "opgradering" af de eksisterende niveaufri adgange (ved siden af hjørneindgangen) er en tilstrækkelig løsning. Der bør findes en løsning, hvor alle borgere har adgang gennem hjørneindgangen. Handicaprådet har efter mødet fremsendt forslag til specialister fra hhv. "Bevica Fonden" og "God Adgang" - som kan bidrage med at finde en god løsning.

Med kommentaren vil Handicaprådet sikre, at ovenstående afsnit ikke læses som om, at Handicaprådet mener, at en opgradering af de øvrige indgange er tilstrækkeligt.

Handicaprådet understreger, at der skal fastholdes lige adgang til publikumsorienterede faciliteter ved den nye hjørnetrappe.

3 Øvrige input til tilgængelighed i projektet

Handicaprådet nævner at det er vigtigt at alle uanset nedsat fysisk kapacitet inkluderes på lige fod i de fremtidige løsninger, herunder at fx tilgængeligheds løsninger indarbejdes i de arkitektoniske helheds løsninger. Det er vigtigt at alle inviteres ind i det rum som skabes, uden at føle at de skiller sig ud. Dette ønskes for alle former for handicap, ikke kun kørestolsbrugere.

TMF fortæller at dette vil være i fokus i næste projektfase, hvor detaljer for indretning af byrum m.m. kommer på plads.

Handicaprådet spørger til lokaludvalgets holdning til den foreslåede hjørneindgang og begrænset tilgængelighed. TMF oplyser at lokaludvalget er forelagt problematikken omkring højdeforskel/tilgængelighed ved hjørneindgangen og at de umiddelbart lader til at være indstillet på at gøre de øvrige indgange og individuelle byrum mere tilgængelige og attraktive for alle brugere. Der er givet udtryk for, at det er en god pragmatisk løsning, at der arbejdes videre med en hjørneindgang med forskudt tilgængelig adgang ved den lille indgang, hvor der er fokus på en passende udvikling og tilpasning ved den lille indgang på Frederiksborgvej.

4 Den videre proces

Dispositionsforslaget for det samlede projekt lægges op til politisk godkendelse ved TMU den 26. august 2024 og BR den 19. september 2024. Med baggrund i notatet om mulige tilgængelige løsninger ved hjørneindgangen, anbefaler TMF i indstillingen, at eksisterende niveaufrie adgang på Frederiksborgvej (den lille indgang) opgraderes som alternativ til etablering af tilgængelighedsramper fra hjørneindgangen.

TMF ønsker et høringssvar fra Handicaprådet, som omhandler hjørneindgangen og fremlagte løsningsforslag til ramper. Høringssvaret vil blive vedlagt den politiske indstilling af projektet i den form det modtages. Fristen for at aflevere et høringssvar som kan indgå i den politiske behandling, er den medio juni 2024.

TMF oplyser at lokaludvalget også afleverer et høringssvar til projektet, herunder forventes også bemærkninger omkring tilgængelige løsninger ved hjørneindgangen, som vil indgå i den politiske behandling.

Når dispositionsforslaget er godkendt af politikerne, vil der blive arbejdet videre med detaljerne i projektet. Det aftaltes, at TMF inviterer Handicaprådet til gennemgang af projektet, når der foreligger konkrete løsninger. TMF tager kontakt til sekretariatet, når den politiske proces er afsluttet, for at få et nyt møde i kalenderen.

Handicaprådet deltager gerne på endnu et møde med henblik på dialog om foreslåede løsninger, men de kommer ikke til at give et "godkendt stempel". De foreslår at der inddrages fagspecialister på området.

TMF oplyser at der vil blive gennemført tilgængelighedsrevisioner af det samlede projekt på trin 1, 2 og 3, af uddannede revisorer.

5 Evt.

Handicaprådets sekretariat efterspørger den politiske beslutning om at lave hjørneindgang/byrum. TMF oplyser at denne ligger som en del af kvarterplanen, som der er linket til i tidligere fremsendte materiale.